

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Melyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Pótlékban: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos:
 Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyeszsám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

A törvénytelen kormány ellen.

A kormány vád alá helyezése.
 Anírássy cikke.

— augusztus 14.

A politikai helyzet nagy fordulóját jelenti, hogy az egyesült ellenzék vezérlőbizottsága elhatározta Fejérváry kormányának vád alá helyezését. Az 1848. évi III. t. c. rendelkezése szerint a vád alá helyezést a képviselőház határozza el, a bíraskodás ellenben a főrendiház feladata.

A bíróság összeállítása esküdtszék szerű. A főrendiház 36 tagot választ titkos szavazással saját kebeléből; ezek közül visszavethetnek a képviselőház által kiküldött biztosok tizenkét tagot, ugyanennyit a vád alá helyezett kormány, itél tehát tizenkét főrend.

A király az ítéletekkel szemben csak általános amnesztia esetén gyakorolhat bocsánatot.

A határozatot kétségtelenül magáévá teszi a képviselőház, ám olyan a főrendiház szelleme is, hogy attól Fejérváryék jót nem remélhetnek.

A miniszterek idején visszavonulhatnak bár, vagy a határozatot a Ház újabb elnapolásával előzhetik meg, de az rajtuk nem segít, mert örökre megbélyegzett egyének maradnak, a hazaárulás bélyegét pedig nevökről többé le nem moshatják.

Addig is elől jár a törvénytelen kormány elleni harcban gróf Andrássy Gyula. Tegnap fejezte be a „Bp. Hp.”-ban közölt „A parlamentáris kormányzat” című tanulmányát. A megelőző cikkben ő jelentette ki a törvényhozás bizalmatlansága dacára helyén maradó, törvénytelen kormány vád alá helyezésének jogos és szükséges voltát. Mily szépen írta: „Ahol az erkölcsi parancsok s a nemzetet védő szokások megsérthetőknék tekinthetnek, ott köztudattá kell emelni mindent, ami e parancsoknak, e szokásoknak tiszteletben tartását törvényes kötelességévé is teszi.”

A tegnapi cikkben, ebből kifolyólag a nemzet törvényes ellenállásának, a passzív rezisztenciának jogos és kötelező voltát fejtegeti. „A törvénytelen kormánnyal való dacolás” — írja Andrássy gróf „a magyar alkotmányossággá fejlődött, olyan jog és kötelesség, a mellyel a magyar törvényhozás sohasem akart megszüntetni.” A vármegye

az ellenállás fészke. Jogvédő hivatása az 1886. XXI. törvénycikk értelmében abban áll, hogy a nemzet akaratával meg nem egyező kormányzati rendszerek állandó fentartását megakadályozhatja. Csak a nemzet akaratára támaszkodó kormánnyal szemben vált tehetetlenné a vármegye. A most teljesen jogos ellenállásra buzdítja Andrássy gróf a megyéket és különösen a tisztviselőket. Ezekre nem kíván nyomást gyakorolni, azt óhajtja, hogy ki-ki önként, hazafiságból teljesítse alkotmányos kötelességét.

Reméli, hogy a király és nemzet között fölmerült ellentétek el fognak simulni. Tanulmányát e szavakkal végezi: „E cikkekkkel csak azt akartam kimutatni, hogy mi a törvény alapján állunk. Maradjon az n iddvégig erős várunk. Kényszer ki ne verjen, szenvedély bennünket belőle ki ne csaljon.”

Tanulók idegessége.

— aug. 14.

Szerencsétlen korunk visszáságainak egészségtelen kinövése az, hogy — a vidéken még nem annyira, mint a fővárosban — terjed a tanulók körében az idegesség, amiről eddig is elég szó esett már egy-egy koráért diáknak éngyilkossága, vagy más szerencsétlen esete alkalmából. Lélektan tapasztalások alapján állítják, hogy az idegesség örökölt dispozició, de megszereshető az élet különféle viszonyaiban is. Kissé talán erős színezéssel is, de jó jellemzéssel ír értekezést a tanulók idegességéről a budapesti László-gimnázium egyik tanára, Siegescu József dr. iskolájának értesítőjében. Azzal kezdi, hogy a fővárosi gyermekeknek — körülbelül 80 százaléka ideges, majd pedig tapasztalatait mondja el, megjegyezve, hogy:

— Az ügy érdekében ki kell már egyszer mondanom az igazságot!

Egyebek közt így ír:

Egyik tanítványom napról-napra hanyagabb lett. Szemei fátyolozottak voltak, tekintete merev. És észrevettem, hogy ez a tanuló képtelen figyelni. Sokszor beszélgetve vele, azt a bizalmas nyilatkozatot tette, hogy ő képtelen már tanulni, amennyiben lelki állapota teljesen fel van zavarva. Az apja, aki ez előtt józan, szorgalmas ember volt, most ivásnak, sportnak és egyéb kedvteléseknek adta magát, s ha otthon van, a ház civakodás tanyája. Az anyja szomorúságában folyton sír, ami a gyermek lelket megzavarta. Beláttam, hogy a fiúnak igaza van. Vigasztalni igyekeztem, de kevés eredmény-

nyel, mert a gyermeket nemsokára, ki kellett venni az iskolából — idegesség miatt!

Ime, az ivás, sport s más káros szenvedélyek, mint a családi otthon s az ehhez tartozó ifjú lélek megfertőzői. De némely jobbmódu gyermek lélek nélküli neveltetésére is vannak markáns megjegyzései:

Mindenki meggyőződött — ugymond — arról, hogy a gazdagabb osztály gyermekei mindig „genie” k. Ha a csecsemő a 45-ik napon morolyogni kezd, akkor már az egész rokonság beszél az okos gyermekben már megnyilatkozott genialitásról. Ha már beszélni tud, akkor már verseket szavalatnak vele — az ismerősök mulattatására. Ha a gyermek nincsen e mulattatásra disponálva, akkor addig fárasztják az agyvelejét kérésekkel és fenyegetésekkel, amíg a szegény gyermek el nem mondja a mondókáját. Az elemi iskolába küldik már ötéves korában, hogy mások gyermekeit megelőzze, természetesen már öt éves korában olvasni is kell tudnia. Az agyvelő ilyen módon való elfárasztása folyton tart, amíg a gyermek a középiskolába jut. A tanárok rögtön figyelmeztetik a szülőket, hogy a gyermek úgy testileg, mint szellemileg gyöngé, de ezt a szülők vajmi ritkán akarják komolyan tudomásul venni, hanem kineznek továbbra is szegény gyermeküket. Egyik tanítványomnak a következő délmáni órarendje van: fél két órakerkezik haza az iskolából. Két órakerkezik haza a francia kisasszony, Három órakerkezik a zeneakadémiába és ott van 6 óráig (ha szabadideje van 3-6 óra között, akkor festeni tanul.) 6-7 óráig gyorsírszat vagy külön héber nyelv. 7-8 óráig sétál az instruktorral, akivel csak németül szabad beszélnie. 8 órakerkezik vacsorál, többnyire egyedül (mert a mama csak nem lehet 8 órakerkezik otthon, zsúrja lévén a kávéházban). A gyermek 9 órakerkezik szeretne tanulni is valamit másnapra, de hogy erre képtelen azt a józan ész is belátja. Hogy a gyermek bágyadt fáradt, azt észreveszi a házi orvos is, konstatálja az ideg orvos is s ha a gyermek megbukik, az orvosok és szülők megfejthetetlen rejtvény előtt állnak. A szülők a gyermek tülehallatára szidják akkor az iskolát, mint kellemetlen és kiállhatatlan embereket.

Az értekező tanárnak van még sok ötletes megjegyzése e témánál. De nem is ártana, ha az iskolaorvosok segítségével bővebben tanulmányoznák e csuf kór terjedésének okait, ha ugyan olyan mértékű ez a térfoglalás, mint állítják. Sokszor talán nem is éppen idegességről lehet beszélni egy-egy tanulónál, hanem inkább — elkapott neveltelenségről.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.
 Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

Botrány a pályaudvaron.

— augusztus 14.

Azokból a botrányokból, amelyek tulajdon nagy számmal kerültek ki eddig részint a családi hajlékokból, részint az esti korzóról érdekességénél és lefolyásának tragikomikus voltánál fogva magasan kiemelkedik az az incidens, amely tegnap este a debreceni pályaudvaron játszódott le. Az Én, Te, Ő! című operett tárgyától csak annyiban különbözik ez a történet, hogy a férj nem vallja az „édes hárman” elvét, de a bonyodalom megoldása tekintetében nem sokkal marad el mögötte.

A pályaudvari operett szereplői egy ósbe vegyült, bár csak negyven év körüli, békés természetű úgynök, azután a felesége, egy rózsás arcú, gesztenyebarna hajju, filigrán teremtés, végül házibarát, nem egészen harminc esztendő magánhivatalnok. A magánhivatalnok hosszabb ideje bejáratos az úgynök házába, ahová a szép asszony tüzes tekintete vonzotta. Két év alatt sok édes pásztorórát töltöttek együtt s a boldogságuk talán még tovább is zavartalan maradt volna, ha a férjet nem figyelmeztetik névtelen és névalírási levelek.

Az úgynök nem folyamodott semmiféle gyilkos szerszámhoz, még csak a válópör ártatlan útjára sem lépett, hanem úgy akarta megoldani a bonyodalmat, hogy hazaküldi a feleségét Szatmáron lakó szüleihez, gyerekestől, butorostól együtt, hogy elfelejtse a házibarátot. Az asszonyka nem szívesen bár, de mégis alávetette magát a férj rendelkezéseinek, suttomban azonban levelet írt a magánhivatalnoknak, hogy legyen künn a pályaudvaron, mert el akar bucsuzni tőle. A magánhivatalnok nem akart beleegyezni a válásba és elhatározta, hogy mindenáron megakadályozza az elutazást.

A férj tegnap délután értesült a házibarát tervéről és hogy ki vehesse a szándékát, elment a rendőrségre, ahol az ügyeletes rendőrtisztnek elpanaszolta a baját, elmondta, hogy a hivatalnok revolverrel várja őt a peronon s oltalmat kért.

A rendőrtiszt egy detektívet küldött ki a pályaudvarra, ahol már nyolc órakor türelmetlenül sétált a házibarát és viselkedésével általános feltűnést keltett. A detektív hozzálépett és felszólította, hogy adjon át a hölgy és a közrend érdekében adjon át a revolvert. A hivatalnok engedett a felszólításnak, de tovább is künn maradt a pályaudvaron, ahol kevéssel az indulás ideje előtt megjelent a hölgy a férjével, három kis gyermekével, bátyjával, számos rokonával és a csomagoknál egész halmazával. Mikor az úgynök megpillantotta családi boldogsága elrablóját, hangosan, hogy a peron egész közönsége összefutott, kiabálni kezdett:

— Becsukatom ezt a gazembert!

A detektív úgy vette elejét a még nagyobb botránynak, hogy betuszkolta a férjet az egyik másodosztályú kocsiba, azután a hölgyet is beszállásra szólította föl. Az asszony egyideig kérette magát és csak akkor követte a férjét, a mikor a detektív kijelentette, hogy a következményekért nem vállal felelősséget. Kelletlenül szállott be a kocsiba, melynek ablakán kihajította aranyzóke fejét s a közönség épülésére még akkor is intette a esőket udvarlójának, a mikor a vonat már messze künn volt a pályaudvarból.

NAPI HIREK.

— **Jogvédelem szegényeknek.** Egy országos mozgalom hatott el Debrecenbe. — Budapesten kilenc év előtt „Jogvédő egyesület vagyontalanok részére” címmel egyesület alakult, mely ingyen jogsegélyt és védelmet nyújt a szegényeknek. Az egyesület működését ki akarja terjeszteni az egész országra, minden ügyvédi kamarai székhelyen fiókegyesületet akar szervezni és az országos szegényalapról segélyt kért a belügyminisztertől. Az igazságügyminiszter megkereste a debreceni ügyvédi kamarát, hogy mondjon véleményt, a vidéki egyesületek javára szolgálnak-e az általános szegényügynek s hézagpótló volna-e az egyesület. — Mint értesülünk, a kamara vezető elemei határozottan állást foglalnak az ingyenes jogvédő egyesület fiókjainak szervezése mellett.

— **Uj postahivatalok.** A nagyváradai postaigazgatóság közli velünk, hogy az igazgatóság kerületében e hó 16. tól kezdve három új postaügynökséget létesít. Az egyik Nyíreszászari községben lesz, amelynek ellenőrző postahivatala Nyírbátor. A másik postaügynökség Biharmegye Oláhapáti községében, a harmadik a kolozsmegyei Bucsa községében nyílik meg.

— **Ujabb tifusz esetek.** A városban fellépett a tifusz járvány egyre terjed. Nap nap után több a betegek száma. Tegnap ujabb négy megbetegedést jelentettek be a rendőrségnél, a mely sürgős javaslatot tesz a tanácsnak az óvintézkedések megtétele céljából.

— **Elöléptetés.** A debreceni kir. főügyész Pók Mátyás törvényszéki fogházort jelen állásának megfelelő fizetési osztályába léptette elő.

— **A debreceni vásár.** Két nap óta nagyon forgalmasak Debrecen utcai. Rengeg az idegen mindenfelé. De nem is csoda, hiszen most van a híres debreceni szent Lőrincnapivásár, amely szépen sikerült. — A forgalom minden tekintetben nagy volt. Igen előnyére volt a vásárnak, hogy a hőség alább szállt s a tikkasztó melegséget a hűvösebb idő váltotta fel. A vásárra nemcsak a környékből, de a messze vármegyéből is érkeztek eladni és vásárolni óhajító emberek.

— **Rácz Károly muzsikál.** Debrecen sok híres nevezetessége közt az első sorban áll két jeles cigánybandája; a Magyariké meg a Rác Károlyé. Mindkettő ritkítja párját cigányairól világszerte emlegetett hazánkban. A szőke Rác Károly különösen nagy mestere a már-már elfelejtett, csodaszép ősrégi magyar nótáknak, a rikató, szívet andalító, vért pezsdítő szilaj, édes, lágy és tüzes nemzeti dallamoknak. A hegedű e kiváló művészt pár héttel ezelőtt súlyos betegség érte. Az orvos azt mondta neki: hetekig nem szabad a vonójához nyulnia, még ha fölépül is. De hát lehet-e élő embert a levegőtől elzárni? Ez inkább lehetséges, mint vérbeli cigányt a lelkéhez nőtt hegedűjétől elválasztani. Rác Károly is, alig állt talpra, nyomban a vonójához nyult. És tegnap már játszott is a Bikában lelkes, nagy közönség előtt. Játszott pedig oly melegséggel, eredeti, gyöngéd, szívet olvasztó közvetlenség-gel, a hogy csak ő tud, Isten igazában. A négy hurján ott reszketett a bánatos magyar nóta, mintha vérző, szerelmes, multat sirató, jövőért aggódó hazafi szívek feszültek volna hur helyett a szárazfáján. Gyönyörűség és fájdalom, magyar lobogós és andalgó mélabu vonaglott, villogott, cikázott a muzsikájában. A magyar zene feltűzött kedvelő hajnalig

hálás ünnetéssel ünnepelték Rác Károlyt, a kit visszanyert egészsége visszaállított a hegedűje mellé, a sirva vigadó magyarság igaz öröme.

— **Az öngyilkos kereskedősegéd.** Tegnap ily címen megírtuk, hogy Bartófi József 24 éves kereskedő segéd a Rákóczi-utcai lakásán öngyilkossá lett, Reménytelen szerelme miatt golyót röpített a szívébe és élet veszedelmes sérülésekkel a közkórházba szállították. Bartófit a közkórházban gondosan ápolták, de minden erőlködés dacára sem sikerült az életnek megmenteni. Az öngyilkos fiatalember vasárnap délelőtt meghalt. Ma felboncolják.

— **Az új szerető gyilkos merénylete.** A Széchenyi utcán szombat este lezajlott véres dráma egyik szereplőjét Bőr László napidijast a rendőrség tegnap kihallgatta. Bőr, a ki a tett elkövetése óta a rendőrség fogházának lakója, nagyon meg van törve, szinte őrvjög tehetetlenül. Kihallgatása során bevallotta tettét, de azt mondja, hogy önvédelemből lött a sőtétben, mert a támadója, a szerencsétlen végű Törő Imre nemcsak hogy a husánggal akarta megverni, hanem még követ is vett fel a földről, hogy fejbe vágja vele. Ezt különben igazolja a halált okozó golyó iránya, amely csak akkor lehet olyan ferde, ha guggoló helyzetben éri az embert. A kórházban egyébként tegnap délelőtt felboncolták Törő Imre holttestét s az orvosok megállapították, hogy a lövés föltétlen halálos volt, mert az ütőeret vágta el. A szerencsétlen áldozatot hétfőn temetik el. — Bőr Lászlót pedig átkísérik a kir. ügyészség fogházába.

— **Hajza a csavargók után.** A debreceni rendőrség az időközönként szokásos razzitát tegnap éjszaka tartotta meg. A rendőrség ezuttal széles körben fogta körül a várost. Felkeresték a lakáscélküliek rejtekhelyeit, az elhagyatott tereket, utcákat, hogy a csavargókat s a kétes hitelű egyéneket összefogdoszák. A razzia, melyet Mile Pál rendőrfogalmazó vezetett, — reggeli 5 óráig tartott. A rendőrségre egy csapat kétes ekzisztencia került, a kik közül azonban kettő kivételével mind igazolta magát s szabadlábra bocsájtották. Két csavargót eltoloncolnak.

— **A férjgyilkos merénylete.** Tegnap délután gyilkos merényletnek volt színhelye az egyháztér azon háza, ahol Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész lakik. Török Zsigmond közraktári munkás éles bicskával támadta meg feleségét Tóth Mária, a kin oly súlyos sérülést ejtett, hogy aligha marad életben. Török már ide s tova öt hónap óta elváltan él nejétől. Erre a férj örökös civódása készítette az asszonyt. A napokban a férj levelet írt neki, hogy vasárnap menjenek el Jánosi Zoltán ev. ref. lelkészhez, a ki majd kifogja egyenliten közöttük levő egyenetlenségeket. Pontosan délutáni 3 órakor találkozott is a férj és feleség a kapuban. Mikor Török né üdvözölte az urat, ez hirtelen kést rántott s e szavakkal támadt a szegény asszonyra:

— Itt vagy nyomorult, na most meglakolsz! Ezzel a kést beledöfte az asszony mellébe. Aztán még három helyen összeszurkálta, úgy hogy összeszett. Török né visitani kezdett, mire az egész ház népe, Jánosi lelkésszel kísértett a kapuba s szörnyűködve látták a véreben fetrengő asszonyt. — A férj minden megbánás nélkül mondta:

— De megölöm, ha most meg nem öltem!

Az asszonyt a közkórházba szállították, a férjet pedig a rendőrségre vitték s letartóztatták. Kihallgatásakor bevallotta szörnyű tettét.

— **Népgyűlések az általános választói jog érdekében.** Augusztus hónap 15-ikén Baján és Tevelen lesz népgyűlés az általános választói jog mellett, augusztus hónap 20-ikán a következő helyeken: Nagy-

Váradi, Debrecen, Csop, Kisvárdai, Nagykapos, Ujvidék, Szeged, Szigetvár, Tata, Alberti, Isa, Szatmár, Szegzárd, Pécs, Marosvásárhely, Zombor, Apatin, Vecsés, Csonopla, Ó Moravicza Órszadás, Bácsszentivány, Szombathely, Nagybecskerek, Nagyatád; augusztus 27-ikén: Kiszombor, Moson, Bia, Zilah, Kecskemét, Kiskőrös, Bécsi magyarok, Versec; szeptember 10-ikén: Gyoma.

— **Arany Bika Mulató.** Az orfeum tegnapi estje előadása az eddigiekénél is szebb volt, az est kellemességéhez hozzájárult az a körülmény, hogy a közönség nem izzadt a nagy hőségétől jól esett az esti enyhe szellő. A kényelmes és minden oldalról fedett kerti helyiség megtelt, az előadás mint eddig rendkívül vonzó volt. Az est egy új érdekessége volt a boldogult nép költő. „Hazafi Veral János” kit igen ügyesen alakított Kiséri Sándor. Mint eddig naponta ma is óriási sikere volt Jackson néger táncosnőnek, H. Sobossy minikusnak és Virág Izsó humoristának. Az orfeum fényes műsora ma ismét bővült egy kiváló számmal Andrassy Viola nemzetközi szubrettel, ki hír szerint mindenfelé nagy sikereket ért el. Majd elváltak mit tud, ott leszünk ma és megnézzük.

— **Andrassy Gyula gróf balesete.** Kisebbséget érte a napokban Andrassy Gyula grófokat Tiszalúcra. A gróf, kinek társaságában özvegy Andrassy Tivadarné és Vay báróné volt, kocsin akart Tiszadobra jutni. Tiszalúctól a holt Tisza hidja közepéig szépen el is jutottak. A mint azonban a hid közepére értek, egy reccsenéssel a kocsi kettévált. A kocsiban ülőknek nem történt semmi bajuk, csak ki kellett szállniok s Tiszadobra gyalog tettek meg utat.

— **Kicsalták a pénzt.** Varga László h. nánási lakos, mint sokan mások a debreceni vásárra igyekezett s bizony egy kis pénzmagot is hozott magával. Mintegy 240 koronát szorongatott a mellén lévő zacskóban, mert sok mindent akart vásárolni. Mikor a Széchenyi utca végén járt kelt a nyüzsgő emberek között, egyszer csak mellette termett egy idősebb és egy fiatalabb ember, a kik koresmába esalták és kifosztották. A szegény atyafi a rendőrségen járt panaszával s a vizsgálat megindítását kérte az ismeretlen csalók ellen.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kocsikban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

TAVIRATOK.

Miniszter tanács.

Budapest, aug. 13. Ma este a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, a melyen Fejérváry báró elnökölt. A minisztertanácsban, melyen Kristóffy kivételével a kormány valamennyi tagja részt vett, — nagyon fontos ügyeket tárgyalhattak, mert nem kevesebb, mint 6 óra hosszat tartott.

Dalosünnep Szombathelyt.

Szombathelyt, augusztus 13. Az országos dalosünnepnek ma volt második napja Szombathelyen. Reggel 8 órakor tömegesen vonultak fel a dalosegyletek lovassági lakatanyában lévő versenycsarnokba, a hol az összpóba volt. Ugyancsak 8-kor kezdődött az országos dalosegylet közgyűlése Lung György elnökle mellett. A dalosok a közgyűlés után a Horváth Boldizsár térre vonultak, a hol a megjelent egyesületek megkoszorúzták Horváth Boldizsár szobrát. Itt az

ünnepi beszédet Lung György tanácsos mondta. Azután a versenyhez vonultak ki a dalosok, a hol az a megállapított sorrendben folyt le óriási közönség jelenlétében. A verseny után megkoszorúzták Berzsenyi Dániel szobrát.

A szociáldemokraták országos gyűlései.

Budapest, augusztus 13. A szociáldemokraták mai nagygyűlése minden rendezés nélkül folyt le a Tat'ersalban, a hova mintegy 6000 munkás vonult ki zászlók alatt. A gyűlés elnöke Goldner Adolf dr. volt, a ki a gyűlés megnyitása után átadta a szót Bokányi Dezsőnek. Bokányi mosdatlan szíjjal emlékezett meg a koalícióról és szólt a darabant belügynök hazug és minden alap nélkül való kijelentéséről, az általános választó jogról. — Ezután Garbai Sándor jegyző felolvassa a határozati javaslatot, melyek egyhangúlag elfogadtak. A határozati javaslatban kijelentik, hogy a kormány, mely az általános választói jogot törvénybe nem iktatja, csak feltűzött szuronyval fog kormányozhatni. A párt el van készülve a legélesebb fegyverekkel harcolni az általános titkos választói jogért. A javaslatot elfogadták.

Kassa, aug. 13. A szociáldemokraták itt ma népgyűlést tartottak az általános választó jog mellett. A munkások közül kevesen vettek részt ugy a körmenetben mint a népgyűlésen.

Brassó, aug. 13. A szociálisták ma népgyűlést tartottak, melyen a választói jog kiterjesztése mellett foglaltak állást.

Kolozsvár, aug. 13. Az idevaló szociálisták mai népgyűlésükön egyhangúlag határozati javaslatot fogadtak el, melyben felhívják a koalíciót, hogy alakítson kormányt és a katonai kérdések kikapcsolásával valósítsák meg az általános titkos választói jogot.

Nem lesz béke.

Páris, aug. 13. Az Echo de Paris jól értesült forrásból jelenti, hogy ha az orosz-japán béke nem jön létre, úgy előrelátható, hogy a japán hajóraj bombáznai fogja a keleti tengeri orosz kikötőket.

Országos esőzés.

Dombóvár, augusztus 13. Dombóváron és vidékén az elmúlt éjjel folyton esett az eső. A burgonyának, kukoricának és a réteknek az eső igen sokat használt és főleg kukoricatermés jó várható.

Lugos, augusztus 13. Több napi tikkasztó forróság után éjjel 1 órakor nagy zivatar támadt. — A villám beleütött a postaépületbe és azt felgyújtotta. Leégett az egész emelet. A postafőnök lakása teljesen elpusztult. — A távirat- és telefonösszeköttetés is megrongálódott.

Beregszász, augusztus 13. Több heti rendkívüli hőség és szárazság után az éjjel Beregszász vidékén tartós eső volt, amely ma délelőtt is tartott. A tengeriek és burgonyának nagy hasznára válik még az eső, de a szőlőt már alig hozhatja helyre.

Mátészalka, augusztus 13. Hat heti szárazság után ma kiadós eső esett, amely a szőlőnek, burgonyának és dohányának kitünő hasznára válik.

Kisjenő, augusztus 13. Tikkasztó hőség után az éjjel több óra hosszat tartott csendes

eső esett, amely a hőmérsékletet is kellemesen lehűtötte.

Az ország tüzoltói Szegeden.

Szeged, aug. 13. Reggel 1/29 órakor szakadó esőben 135 tüzoltó testület min egy 1200 emberral, öt zenekarral a városházáról a Szent Dávid templomba vonult, a hol aszegedi önkéntes tüzoltók zászlóját Niedermayer Antal lelkész felszentelte. Az első szöveget Bánffy Dezső báróné zászlóánya verte a zászlórudba. A másodikat József királyi herceg nevében Lázár polgármester, a harmadikat Széchenyi Viktor gróf ütötte be. Délben Bánffy Dezső báróné zászlóánya tiszteletére lakoma volt. Fél 12 órakor a városházán a szegedi tüzoltótestület jubiláris közgyűlést tartott, a melyen Juranovics Ferenc alapító aroképét leleplezték. Délután 4 órakor az országos tüzoltó szövetség Széchenyi Viktor gróf elnökle mellett választmányi ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a holnapi nagygyűlés előtt az indítványt fogják terjeszteni, hogy az elhunyt József főherceg emlékére 4000 koronás alapítványt tesznek a tüzoltók özvegyeinek támogatására és felkérlik József főherceget, hogy fogadja el a védnökségét. — Délután Uj Szegeden népiünnepély volt, este a Tiszaparton fényes tűzijátékot rendeztek; holnap tüzoltóverseny lesz.

A szultán merénylője.

Konstantinápoly, aug. 13. A szultánelleni merénylet tulajdonképeni vizsgálata most vette kezdetét. Joris a vizsgáló bizottság előtt terjedelmes beismerést tett. Többek között beismerte, hogy az örmény. Kidrian menekülését úgy segítette elő, hogy saját utilevelét adta neki kölcsön.

Ma utolsó nap.

CIRCUS Sidoli Cäsar

a Vásártéren.

Ma hétfőn, augusztus 14-én.

Kezdet 7 1/2 órakor. Vége 1/2 10 órakor.

Nagy köszönő és bucsu előadás

egyszersmint

jutalomjátéka **SMEELE** parancsnok és **LEWIES** kapitán eredeti transval-buroknak. ● Pazar műsor. ●

A jutalmazottak többszöri fellépte Uj. Debrecenben még nem látott lövész-mutatványokkal.

Az összes személyzet utolsó fellépte. A műsor 16 elite számot tartalmaz.

Jegyek előre válthatók **BORSOS KATA** üzletében. Városház épület. Buffet a cirkusban.

Köszönet:

Bucsuzásomkor el nem mulaszthatom Debrecen és vidéke nagyérdemű közönségének úgy személyem, mint társulatom irányában tanúsított jóindulatáért és előadásaim számos látogatásáért legbenső köszönetemot kifejezni.

Hasonló nagy köszönetre érzem magamat kötelezve a tekintetes hatóságoknak, kik a legnagyobb előzékenységgel voltak irántam és törekvéseimben hathatósan támogattak.

A helyi sajtó t. tagjait sem felejtettem el, kik úgy az én, mint társulatom működését kiméletesen megítélték és ott dícsérték, a hol helyén és megérdemelt volt.

Mindnyájuknak szívélyes isten veled mondok és végzem azon kérelemmel, hogy jó emlékezetben tartani kegyeskedjenek.

Teljes tisztelettel

Sidoli Cäsar

igazgató és tulajdonos. a St. Sava-rend fővezére, a román korona rend' a Takova-rend stb. tisztje.

= Láhne-féle tan- és nevelő-intézet =
Sopron.

Elemi iskolával,
8 osztályu nyilvános főgimnáziummal és reáliskolával.

Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigorú felügyelet. Növendékek rendre és ön álló munkássága szoktattatnak. Új növendékek már augusztus hónapban is felvétetnek.

Prospektussal és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál az igazgatóság.

Donogán és Somossy DEBRECEN, Kistemplombazár.

Az idény előrehaladottsága miatt
rendkívül leszállított áron
árusítunk

*Mosó zepfir, Kreton, Ruhavászon Etamine,
és Batistokat.*

Bacher Rudolf

kizárólagos szabadalmazott ekegyár.

Ajánlja Sack rendszerű eredeti Bacher ekéit elpusztíthatatlan acélfejekkel. — Melichár páros soru „Unicum Drill” sorvetőgépeit szabadalmazott kikötő készülékkel, répavápoít, szecska-vágóit, járgányalt és egyéb gazdasági gépeit.

Kizárólagos képviselő és gyári raktár:

Melichár Ferenc

kizárólagos szabadalm. — vetőgép-gyár.

DEBRECENBEN

Rámer Sándornál

Piac-utca 26 szám.
Főtrafik-udvar.

Ugyanott teljesen kijavított, használt vetőgépek, melyek az év folyamán Unicum Drill gépein eladásánál több helyről cserébe vétettek, a legolcsóbb árban és a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett kaphatók.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
„SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdívatosabb betűkkel ellátott,
gyorsasajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

„SZABADSÁG”
részére

jutányosan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 kor.
Negyed évre . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 kor.
Fél évre . . . 10 kor.
Negyed évre . . . 5 kor.